

**NAAR GRIP OP GEMEENTELIJKE
INFORMATIEVOORZIENING:
5 REDENEN WAAROM HET NU
WÈL GAAT LUKKEN.**

SAMEN ORGANISEREN

GEMEENTEN VOEREN REGIE OP INFORMATIE EN PROCESSEN

MET UITZICHT OP EEN NIEUW SPOOR

Maandag 25 september 2017, stadskantoor Utrecht, de 21e verdieping in een ruimte met de prachtige naam Wolkenkamer. Hoog boven het nieuwe station boog een gezelschap gemeentelijke experts op gebied van ICT en dienstverlening zich over een visie op een toekomstbestendige digitale infrastructuur. We brachten hen bijeen in Utrecht op verzoek van de net geïnstalleerde Taskforce Samen Organiseren. Belangrijkste doelen: verbeter de dienstverlening aan inwoners en ondernemers en vooral: maak innovaties sneller mogelijk. Dit document is het eerste concrete resultaat van deze dag.

Stel je de gemeentelijke digitale dienstverlening voor als een treinreis die je maakt van A naar B. Je wilt dat de reis vlot en veilig verloopt. Dat de trein vaak en op tijd rijdt en dat het kaartje niet te duur is. Om dat te bereiken moet het spoorwegnetwerk ("het emplacement") modern zijn en geen opstoppen veroorzaken. Nieuwe treinen (diensten) en dienstregelingen moeten vlot ingepast worden zonder dat rails, wissels, seinen en andere infrastructuur dat belemmeren. Zo is het ook met de ICT voorzieningen die nodig zijn om die moderne digitale overheid te worden waar burgers ons om vragen. Als 'reiziger' bij de digitale overheid staan zij centraal. Daar doen we het voor.

Uit het enthousiasme en de eensgezindheid die deze werkconferentie bij de deelnemers naar boven bracht maken we op dat de eerste stap op weg naar een 'nieuw spoor' gezet is. We bieden de Taskforce Samen Organiseren met plezier deze weergave aan.

Raymond Alexander - IMG100.000+

Arend van Beek - VIAG "

GEMEENTEN VOEREN REGIE OP INFORMATIE EN PROCESSEN

5 REDENEN WAAROM HET NU WÈL GAAT LUKKEN

EEN ANDERE AFSLAG

‘Er wordt al jaren gesproken over samenwerken en samen doen. Je ziet pas echt samenwerking ontstaan als de problemen te groot worden.’ Het is één van de uitspraken die werden gedaan tijdens de Werkconferentie Common Ground op 25 september in Utrecht.

Zo’n dertig informatiearchitecten, ICT-specialisten van gemeenten en andere informatie-specialisten bogen zich gedurende de dag over de vraag of het nu dan eens echt van de grond kan komen: een oplossing voor informatievoorziening waar alle gemeenten zich in kunnen vinden, mee willen werken en waarmee ze de dienstverlening aan inwoners en bedrijven kunnen verbeteren. Common Ground biedt hen de mogelijkheid daarop in te stappen op het moment dat het de gemeente het beste uitkomt.

Die oplossing ziet er, daar waren alle aanwezigen het over eens, geheel anders uit dan de wijze waarop de informatiehuishouding van gemeenten nu is vormgegeven.

Het doel op zich is niet nieuw:

- Een flexibele informatievoorziening van en voor gemeenten;
- Doelmatiger besteden van middelen (geld, kennis, mensen);
- Groter gebruiksgemak;
- Betere toegankelijkheid voor inwoners, professionals en ondernemers.

De weg om daar te komen moet opnieuw gevonden, want eerdere paden leidden niet volledig tot het gewenste resultaat. Die andere weg ligt nu open, met de inrichting van het programma ‘Samen Organiseren’ en de taskforce die daar sturing aan geeft. Dit programma en deze taskforce zijn geholpen met een helder perspectief om die gemeentelijke informatievoorziening nu dan werkelijk te vereenvoudigen en efficiënter te maken. Op 25 september zijn daar de eerste contouren voor ontstaan.

EEN ANDERE DIGITALE BENADERING

De titel ‘naar een andere digitale benadering’ klinkt als een nieuwe technologische oplossing. Dat klopt niet. Technologisch is de idee van Common Ground gebaseerd op gangbare, moderne inzichten die door bedrijven en instanties met succes worden toegepast (denk aan Bol.com, Coolblue of ING). Het vernieuwende zit vooral in de aanpak om te starten bij de data, dus vanuit de gemeentelijke gegevens te harmoniseren. Die ‘bottom-up’ benadering lost heel veel belemmeringen uit de huidige situatie op. De nieuwe benadering moet leiden naar:

- Een oplossing om met behulp van techniek de nu ‘gesloten koppelingen’ tussen data en de daarmee te leveren dienstverlening te doorbreken;
- De mogelijkheid voor elke gemeente om op het zelf te bepalen juiste moment in te stappen in Common Ground. De oplossing is schaalbaar, en wordt opgebouwd naast de huidige oplossingen. Geen verbouwing, maar nieuwbouw naast het bestaande.
- Een oplossing die door beschikbaarheid van data en een standaard integratielaag het uniformeren op procesniveau bevordert. Maar: deze oplossing maakt het waar noodzakelijk of gewenst) ook mogelijk om aan de kant van de specifieke procesinrichting te variëren naar lokale behoefte.
- Een benadering die het mogelijk maakt te innoveren en state of the art oplossingen van leveranciers sneller in de ICT operatie in te passen dan nu het geval is.

REDEN #1
OMDAT ALLES AL EEN
KEER GEPROBEERD IS.

GEMEENTEN VOEREN REGIE OP INFORMATIE EN PROCESSEN

REDEN #1 OMDAT ALLES AL EEN KEER GEPROBEERD IS.

Voordat kon worden gezocht naar de contouren van die andere benadering, is op 25 september eerst aan 'soul searching' gedaan: hoe heeft het zo ver met de gemeentelijke informatievoorziening kunnen komen? Die reflectie was nodig om nog eens ten volle te beseffen waar de hobbels en obstakels liggen.

VERSCHILLENDE LEVERANCIERS, VERSCHILLENDE SYSTEMEN

'We zijn al zeven jaar aan het standaardiseren', zo viel er te beluisteren. 'De resultaten daarvan blijven achter bij de verwachtingen. Dus nog meer standaarden op bijvoorbeeld het gebied van uitwisseling van gegevens gaan waarschijnlijk niet werken. Dat ligt aan wat er nu met die standaarden gebeurt. Gemeenten of een organisatie als KING definiëren die standaarden. Leveranciers interpreteren deze en bouwen ze in hun applicaties in. De uitkomst kan per leverancier verschillen, waardoor systemen niet op elkaar aansluiten. Een voor 80% gedefinieerde standaard is immers geen standaard.'

TECHNISCH KAN HET, BESTUURLIJK (NOG) NIET

'De autonomie van gemeenten is een belangrijke hobbel', meende een ander. 'Er wordt al

jaren gesproken over samenwerken en samen doen. Daaruit is ook heel veel theorie ontstaan; de site van KING valt bijna om van alle informatie. Daar ligt het dus niet aan, er zijn al veel pogingen gedaan. Je ziet pas echt samenwerking als er problemen ontstaan. Kijk naar kleinere gemeenten: die hebben eigenlijk geen andere optie meer dan op terrein van IT samen optrekken of een grotere partner zoeken. Die richten een Shared Service-centrum in, bijvoorbeeld. Technisch is het eigenlijk allemaal niet eens zo ingewikkeld, we hebben alleen nog niet de juiste manier gevonden om het aan te sturen.'

VEEL SYSTEMEN, WEINIG SERVICE

Dit geluid kwam ook naar voren: 'Er is sterk

de neiging om het niet eenvoudig te houden, als we naar oplossingen zoeken. We hebben in ons land sterk de neiging om vanuit de uitzondering te organiseren. Iets complex maken is nu eenmaal eenvoudiger dan iets simpel maken'. Een belangrijke constatering was, dat bij gemeentelijke informatievoorziening systemen altijd voor mensen gaan. Nog een andere opmerking die te beluisteren viel: 'Iedere concurrerende softwareleverancier slaat de data op een eigen manier op. Toch moeten we die data uitwisselen tussen verschillende systemen. Dat vergt relatief veel functionaliteit die geen waarde toevoegt voor de burger, maar die puur gericht is op het probleem van gegevensuitwisseling. Dit loopt steeds verder uit de hand. De oplossing ligt in het samen organiseren:

dat we de data allemaal volgens eenzelfde informatiemodel opslaan en gebruiken in onze applicaties.'

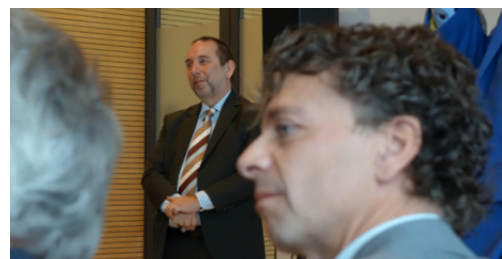
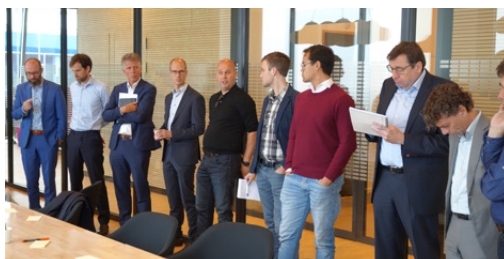
OF/OF DENKEN

Jonas Onland, programmamanager Digitale Transitie bij de gemeente Eindhoven, zag nog een andere reden waarom we nog niet zo heel ver gekomen zijn: 'We kijken eigenlijk steeds naar hoe we de werkwijze van nu kunnen verbeteren, we zoeken naar efficiency binnen het bestaande en optimalisatie daarvan. Bij de gemeente Eindhoven werken we met 400 applicaties en 700 databestanden. Op dat kaartenhuis draait de hele business, alles is aan elkaar gekoppeld. Gaan we daar nog verder aan sleutelen? Of doen we er een ducttape omheen en halen we eruit wat nog zinvol lijkt voor hergebruik? Parallel daaraan kun je werken aan de digitale transitie, een echt nieuwe stap stappen. De problematiek waar we in zitten is dat we of/of-denken, en niet en/en.'

De conclusie van deze discussies en observaties kan eigenlijk alleen maar zijn: er komt een moment dat de wal het schip keert.

WAAROM NU?

Met het programma Samen Organiseren hebben gemeenten collectief de ambitie uitgesproken meer samen op te trekken op het terrein van dienstverlening en informatievoorziening. Samen, met het besef dat we als gemeenten meer en meer de grip verliezen op ons informatie(voorzienings)landschap. Iedereen voelt de urgentie en zelfs de noodzaak om samen de handschoen op te pakken.

WAT KAN IK OPGEVEN?

GEHEENTEN

GEZAMENLIJK KADER:
NODIG, MAAR HOE?

GEZAMENLIJKE OPSTREVEN

SPRING OVER SCHADUW!

COMMON GROUND
J.G.'s uitbreiden

A man in a blue suit is holding a smartphone. The background is a blurred image of a person, overlaid with a pattern of binary code (0s and 1s). The text 'SAMEN ORGANISEREN' is visible in the background.

REDEN #2 OMDAT DE WAL HET SCHIP KEERT

Inmiddels is het 2017 geworden en gemeenten lopen in hun serviceverlening aan inwoners en bedrijven achter bij wat – al dan niet commerciële – bedrijven op dit vlak realiseren. Het besef wordt steeds sterker dat er op verschillende onderdelen een onwenselijke situatie is ontstaan. Een greep uit de vele uitspraken over de stand van zaken nu:

‘De huidige situatie kost ons met z’n allen € 1,5 miljard per jaar. Dat geld gaat op aan onder andere hardware, personeel en processen. Er is te veel geld, tijd en energie nodig om de verschillende systemen op elkaar af te stemmen. Alleen dat al remt innovatie.’

‘Leveranciers zeggen ons dat de specificaties vanuit gemeenten niet meer matchen met de huidige stand van de software. Bestaande leveranciers haken af. Nieuwe toetreders worden of voelen zich belemmerd, onder andere vanwege de verouderde techniek. Dat remt de noodzakelijke innovatie.’

‘Gemeenten richten zich meer op het oplossen van problemen in de eigen interne operatie dan op het verbeteren van de serviceverlening aan inwoners en bedrijven. Zoals het nu gaat, komen we daar helemaal niet aan toe.’

‘Gemeenten hebben de zeggenschap over hun eigen data uit handen gegeven aan leveranciers, ze zijn de grip daarop kwijt. De daadwerkelijke regie over eigen gegevens is illusie.’

Het probleem van de (lokale) overheid is: wij leggen alles op heel veel plekken vast. Vanuit de inwoner heb je bijna niet met die overheid te maken. Het is zo complex aan onze kant gemaakt, in onze veelheid aan systemen en duplicatie van gegevens.’

‘Het lukt gemeenten onvoldoende om mee te komen met de innovatieve bewegingen in de wereld. Dat wil niet zeggen dat we ineens de meest actuele state of the art innovaties moeten implementeren. We moeten kijken naar innovatie binnen de eigen scope; de vernieuwing die wij nodig hebben, is een vernieuwing die voor ons al een sprong voorwaarts is.’

‘We zijn ook genoodzaakt om iets ingrijpends te doen, willen we blijvend kunnen voldoen aan de steeds strikter wordende privacywetgeving. Denk aan de Wet bescherming persoonsgegevens, de Algemene Verordening Persoonsgegevens, de Universele Set van Eisen, de Eenduidige NORMATIEK Single Information Audit en Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten. De informatieveiligheid komt door de lappen-deken aan oplossingen in toenemende mate onder druk te staan.’

‘Zelfs een grote gemeente kan dat niet alleen. Daarom is het echt nodig om samen op te trekken.’

ZEGGENSCHAP OVER EIGEN DATA

In het huidige gemeentelijk gegevenslandschap bepalen leveranciers hoe (sectorale!) gegevens worden gemodelleerd en ontsloten. Dat bemoeilijkt een aantal belangrijke elementen waar goede informatievoorziening juist aan zou moeten voldoen:

- Transparantie in de verwerking van gegevens;
- Het beschikbaar stellen van gegevens aan afnemers;
- Het recht op informatie, inzage, rectificatie, vergetelheid en bezwaar.

Compliance aan huidige en/of toekomstige privacywetgeving staan hierdoor onder druk.

Het belang van zeggenschap over eigen data gaat over méér dan inzage en regie. Het gaat ook over de mogelijkheden voor burgers en ondernemers om regie te voeren op de dienstverlening. Juist de nieuwe digitale benadering moet transacties en dienstverlening mogelijk maken waarbij deze zeggenschap over eigen data daadwerkelijk de toegevoegde waarde creëert.

Door het nieuwe digitale benadering worden burgers en bedrijven weer gefaciliteerd in de uitoefening van hun rechten, vindt de gegevensverwerking op transparante wijze plaats en kunnen gegevens weer beschikbaar gesteld worden aan afnemers. Op deze wijze kan op adequate wijze worden voldaan aan Wbp/AVG, Wet GDI (USvE), ENSIA, BIG en Archiefwet.

REDEN #3
OMDAT WE WETEN
DAT HET ANDERS KAN

GEMEENTEN VOEREN REGIE OP INFORMATIE EN PROCESSEN

REDEN #3 OMDAT WE WETEN DAT HET ANDERS KAN

Uiteraard is het grootste deel van de Werksessie Common Ground besteed aan het zoeken naar hoe het dan wél en anders kan. Ter inspiratie zette Johan van der Waal uiteen hoe een groep van Vlaamse gemeenten trachten te komen tot meer samenwerking op het vlak van gemeentelijke/stedelijke informatievoorziening. 'Ook in Vlaanderen constateerde men dat er al heel veel is bedacht en gezocht. Uit die constatering is VlaVirGem ontstaan, een virtuele gemeente die kan dienen als referentiekader. Zie het als een tabula rasa waar je dus alles nog naar believen kunt invullen. Dat kan op allerlei gebied, dus zeker ook op het vlak van de business.' In Nederland heeft dit concept, dat in België al in 2013 werd

ontwikkeld, nu ook voet aan de grond gekregen in Zaanstad. Daar wordt de gedachte van de zogenoemde +1-gemeente verder uitgewerkt. Deze concepten passen in het "greenfield"-denken: hoe zou een gemeente – en daarmee de informatievoorziening – eruit zien als je morgen helemaal vanaf de tekentafel zou mogen beginnen?

IN 1 KLAP 80% VAN DE DIENSTVERLENING VANGEN

Een andere les die Johan van der Waal wilde meegeven, luidde: 'Je moet niet alles van meet af aan willen "dichtbakken", want dan kom je er nooit uit. We hebben in Vlaanderen ook

geen enkele behoefte aan een "eindplaat" of een "blauwdruk" of hoe je het noemen wilt. Voor je het weet, steggel je jaren over een mogelijke einduitkomst en kom je nooit uit de startblokken. Wat we wél hebben gedaan: we hebben geconstateerd dat 80% van de dienstverlening van lokaal bestuur afhangt van maar 5 bestanden. Met persoonsgegevens, contactgegevens, organisatie- en verenigingsgegevens, adressen en locaties kun je al heel veel oplossen. Met die gegevens stel je de inwoner of het bedrijf centraal. Neem eens voor lief dat je langs die weg al een enorme sprong voorwaarts kunt maken. Hier in Nederland zoomen we in op de uitzondering en gaan we van daaruit specificeren en

organiseren. De Vlaamse aanpak daarentegen staat mijlenver weg van een theoretische aanpak, het is puur praktisch opgezet. Elk bestuur haakt af als je weer met een theoretisch model aan komt zetten.'

ZOEKTOCHT NAAR EENVOUD

Na de introductie en inspiratiesessie gaan de deelnemers in drie groepen uiteen. Ze zoomen gedurende de dag in op drie elementen:

- Welk informatiemodel kan ten grondslag liggen aan een radicaal andere aanpak?
- Welke technologie is bruikbaar?
- Hoe kunnen processen lopen?

REDEN #4 OMDAT ER EEN DUIDELIJKE VERANDERSTRATEGIE IS

GEMEENTEN VOEREN REGIE OP INFORMATIE EN PROCESSEN

REDEN #4

OMDAT ER EEN DUIDELIJKE VERANDERSTRATEGIE IS

Uit de verschillende groepsdiscussies, de evaluaties tussendoor en de finale wrap up ontstaat er gaandeweg de dag een steeds duidelijker beeld van wat er wel en niet nodig is om deze keer wél te komen meer grip door gemeenten op hun eigen en gedeelde informatievoorziening. De inzichten en voorstellen op een rijtje:

VEEL, VLUG EN VROEG

Er is geen behoefte aan een 'blauwdruk' of een 'grondplaat' of hoe deze ook heten mag. Zo'n kader zou alles van meet af aan al te sterk inperken. De mindset moet om naar veel, vlug en vroeg., naar fail often, fail early, fail cheap. Dat betekent per definitie dat er dingen mis kunnen gaan, maar dat is onderdeel van de leercurve. Eén van de aanwezigen zei hierover: 'Dit is volgens mij nog het moeilijkste in te vullen. De lef om het vol te houden. Maar het langdurig ondersteunen van het ingezette traject is cruciaal voor het welslagen. Hierbij moeten we de balans tussen denken en doen goed in het vizier houden.' En: 'Het gaat erom dat we de risico's in kleine brokjes hakken. In plaats van een grote oplossing uit te denken voor miljoenen euro's die uiteindelijk faalt, doen we 100 kleine dingen voor € 10.000 elk, waarvan een groot deel goed gaat. Omdat we steeds leren.'

NAAR EEN LERENDE ORGANISATIE

In het verlengde daarvan ligt de behoefte aan – bijna letterlijk en figuurlijk – speelruimte in de organisatie. 'Bouw als het ware een eigen start-up in je gemeente, een plek waar je naast de bestaande business kunt werken aan

vernieuwing. Verwar niet het bestaande met het nieuwe. Het is niet of/of, maar en/en. Als je het anders doet, gaat het te langzaam.'

NEEM LEVERANCIERS HIERIN MEE

Als we iets nieuws gaan opbouwen naast wat we nu hebben, dan moeten we daar huidige en nieuwe leveranciers een rol in geven. Dat vraagt om een visie op het doel. Een opmerking: 'Als we van leveranciers vragen om met ons mee te bewegen, dan moeten ze wel weten waar het heen gaat.' En: 'Willen we als overheid aantrekkelijk zijn voor state of the art developers, dan moeten we ons conformeren aan standaarden die nu in de markt gebruikelijk zijn. We lopen daar nu al tegen aan, en dat moet anders.'

THE PROOF OF THE PUDDING IS IN THE EATING

Er is geconstateerd dat de bestaande modellen nooit ontworpen zijn om services aan te koppelen. We werken aan een nieuwe aanpak, die fungeert als groeimodel. We gaan dus niet heel lang onder water om een nieuw model te bouwen en we gaan dat in stappen doen. Terwijl we dat doen, tonen we stapsgewijs steeds aan dat we werkende services kunnen realiseren. Een gedachte: 'Valideer het model door zaken die ergens in het land al gerealiseerd zijn, gewoon te gebruiken. Denk bijvoorbeeld aan de luchtfoto's en panoramafoto's die in Amsterdam als services beschikbaar worden gemaakt. Daarmee kun je laten zien dat het langs deze weg werkt.'

ACCEPTEER DAT 80% GOED GENOEG IS

We hoeven niet in één keer elke uitzondering in een nieuwe omgeving getackeld te hebben. 'Laten

we, net als in Vlaanderen, durven te zeggen dat 80% goed genoeg is in de eerste fase.'

LEG DE REGIE WAAR DIE HOORT

Op dit moment ligt de regie over data voor een te groot deel bij partijen als leveranciers. Dat is onwenselijk. Gemeenten, inwoners en bedrijven genereren en gebruiken data. Zij horen grip te hebben op de juistheid en het benutten van die data voor de door hen gewenste dienstverlening.

BEHEER EN STURING, OP DE ÉÉN OF ANDERE MANIER

De werkgroep is het erover eens dat 'iets of iemand' de nieuw te ontwikkelen oplossing beheert en stuurt. 'Deze moet enerzijds oplossingen voor de eindgebruiker aanbieden, bijvoorbeeld in de Appstore. Anderzijds moet dat orgaan op de onderste twee lagen van het model sturend en beslissend zijn. Hoe we dat organiseren, dat is nog de vraag. Maar wel een belangrijke. Eén ding weten we wel: het zijn de gemeenten die de kaders aangeven voor die 'uitvoeringsorganisatie'. Het kan niet zo zijn dat een uitvoeringsorganisatie iets voor gemeenten maakt of bedenkt, in de hoop of verwachting dat die daar iets mee kunnen.'

HOU HET PRAKTISCH (EN JA, OOK TECHNISCH)

Er is zowel bij de deelnemers van de Werksessie als – naar inschatting – bij bestuurders geen behoefte aan weer een theoretisch model. 'Theorie kan een showstopper zijn', zo was te horen. Hou het dus praktisch en effectief, wordt opgemerkt: 'Met techniek is het vrij simpel: het werkt of het werkt niet. De enigen die dat

vooraf kunnen inschatten, zijn de technici. Wat je dus vooral niet moet doen: praatgroepen formeren met mensen die niet weten hoe de techniek werkt. Als iets een technisch vraagstuk is, laat het dan ook door technici oplossen.'

BEGIN AAN DE VOORKANT

De werkgroep constateert dat gemeenten mogelijk iets te snel inspringen op nieuwe ontwikkelingen als Internet of Things of blockchain. 'We krijgen dan niet zelden te horen, van externe partijen: "Zorg eerst maar even dat je data en dataverwerking op orde zijn." We moeten dus uitkijken dat we niet aan de achterkant van alles doen, terwijl de voorkant nog niet op orde is. Daar hoort ook bij: investeren in kennis bij gemeenten. Als we nieuwe ontwikkelingen willen inzetten, dan zullen we daar de mensen en de expertise voor moeten hebben.'

SPIJKER NIET ALLES DICT MET EEN BLAUWDRIK

'We moeten voorkomen dat het uitgewerkte idee innovatieve ideeën uitsluit of in de weg zit. We moeten dus zeker niet alles meteen van meet af aan dichttimmeren. Zet kaders, maar sluit niet alles af. We kunnen zeker wel werken aan een collectieve architectuur, maar dat is iets wezenlijk anders dan een blauwdruk. Een goede collectieve architectuur biedt openingen, sluit niet bij voorbaat iets uit.'

REDEN #5
OMDAT ER NU EEN
GROEP KOPLOPERS IS

GEMEENTEN VOEREN REGIE OP INFORMATIE EN PROCESSEN

REDEN #5 OMDAT ER NU EEN GROEP KOPLOPERS IS

COMMITMENT ORGANISEREN

We hebben het hier, zoals op enig moment tijdens de dag gezegd is, 'over een van de grootste bewegingen die we ooit op het vlak van gemeenten en informatievoorziening hebben meegemaakt, of gaan meemaken.' Dus wat is er nu anders dan voorheen, waarom hebben we nu alle redenen om aan te nemen dat het nu wel lukt? 'Deze dag was op zich al een experiment. En een geslaagd experiment. We zitten vanuit alle lagen aan tafel', is een gehoorde reden. 'Zowel vanuit de business, de bedrijfsvoering als techniek en beleid. En we zijn het erover eens dat we het anders gaan doen: klein, veel, stapje voor stapje.'

De aanwezigen onderschrijven dit het moment is om de nodige slagen te maken. 'Elke stad of gemeente heeft steeds meer met dezelfde problematiek te maken. Er is dus een toenemende noodzaak om er samen uit te komen. Dan vraagt om commitment en de ruimte om lerend te ontwikkelen.' Wat er ook nodig is: 'Een nog meer gezamenlijk optrekken van technologie en business. Ja, een technisch probleem moet je oppakken met technische mensen. Maar het is ook niet zo dat technici en ICT-ers alle problemen op zich moeten nemen. Iedere manager in de gemeente zou de i van informatie scherp op het netvlies moeten hebben.

KOPLOPERS

'Om het nu te laten slagen, moeten we constateren dat niet elke gemeente alles kan. Niet elke gemeente kan in alles voorloper zijn. Als we accepteren dat een aantal mensen op specifieke terreinen verder is, laat die dan ook in de lead zijn. Deze mensen en partijen moeten openstaan voor wat er buiten die kleine kopgroep gebeurt en ontwikkeld wordt. We moeten met z'n allen af van het "not invented here" syndroom. Er kan uiteindelijk maar één ding leidend zijn: waar zijn inwoners en bedrijven nu werkelijk mee geholpen, wat is ook alweer het doel van wat we aan het doen, bedenken en bouwen zijn?

KERNTTEAM

Vanaf nu wordt volop ingezet op de visie en strategie die zijn neergezet in dit document. De volgende partijen en gemeenten nemen het voortouw, en nemen gaandeweg ook anderen daarin mee.

Dit kernteam bestaat uit:

- Gemeente Amsterdam
- Gemeente 's-Hertogenbosch
- Gemeente Eindhoven
- Gemeente Utrecht
- Gemeente Haarlem
- Initiate
- KING
- IMG 100.000+
- VIAG

EN NU: DE VOLGENDE STAP

De resultaten van de eerste Werksessie Common Ground is samen te vatten in de volgende concrete doelen en principes:

- Uitgaan van integrale sturing, modulaire uitvoering;
- Toewerken naar collectieve regie vanuit gemeenten op de nieuwe infrastructuur / het nieuwe platform;
- Rol leveranciers terugbrengen tot het automatiseren van processen (processystemen ontdoen van inhoudelijke gegevensopslag);
- Gegevens ontsluiten via gestandaardiseerde diensten;
- Transparantie realiseren over de verwerking van die gegevens;
- Nieuwe technologie als Machine Learning toepassen;
- Toewerken naar een functionele architectuur die o.a. de toegang tot gegevens onder regie van gemeenten plaatst.

NAAR EEN GEZAMENLIJK INFORMATIEMODEL

Gemeenten (en partners in dienstverlening) beheren en verzamelen een grote hoeveelheid gegevens over burgers, ondernemers, de stad. Dit loopt uiteen van geografische data tot persoonsgegevens en van informatie over de veiligheid in de stad tot privacy-gevoelige informatie over kwetsbare burgers. Deze schat aan informatie is veelal dubbel en gescheiden, in allerlei bronnen, bij gemeenten en bij contract- en ketenpartners. Er is meer en meer behoefte om met minder handelingen

een geïntegreerd beeld te krijgen van een bepaalde situatie of persoon. Onder regie van bijvoorbeeld de inwoner zelf. Actuele, correcte en complete informatie kunnen oproepen, dat vraagt om een doordacht informatiemodel dat dit stap voor stap mogelijk gaat maken. Een model bovendien dat het uitwisselen van informatie en het samenwerken gaat vergemakkelijken en regie over 'eigen' gegevens faciliteert.

MAAR: GEEN BLAUWDRIK

Een blauwdruk suggereert een vooraf, van bovenaf opgelegde eindvisie, die ook nog eens statisch van aard is. Dat gaat niet werken, omdat er eenvoudigweg geen blauwdruk is. En tegen de tijd dat we het erover eens zouden zijn, is deze alweer achterhaald. Groot, klein, centraal, decentraal, hiërarchisch of plat: doe het vooral op een eigen unieke manier. De digitale benadering voorziet wel in een referentiemodel om meer samen te organiseren waar dat kan. Dit op het vlak van data, services en de integratie daarvan, om juist vanuit deze basis unieke diensten of producten te kunnen aanbieden.

GEMEENTEN VOEREN REGIE OP INFORMATIE EN PROCESSEN

OPDRACHT VAN DE TASKFORCE

Naar aanleiding van deze dag en de beschreven opvattingen en inzichten heeft de Task Force Samen Organiseren de volgende opdracht neergelegd bij de koepelorganisaties IMG en VIAG, om het principe van Common Ground verder uit te werken. Die uitwerking moet minimaal het volgende bevatten:

- A. Beschrijving van de onderste 3 lagen
 - 1 Inhoudelijke/technische uitwerking
 - 2 Proces om te komen tot een werkende operatie volgens uitgangspunten Common Ground
 - 3 Voorzet voor de benodigde middelen (samenstelling team, financiën, overig)
- B. Wijze waarop idee 'bewaakt' wordt, sturing op uitgangspunten
- C. Wijze waarop snelheid en flexibiliteit bereikt wordt
- D. 'Aansluitmodel' 'leveranciers' (WiGo4It, Dimpact, Pink, Centric etc) inclusief hoe huidige leveranciers kunnen migreren van 'kolomoplossingen' naar 'lagenarchitectuur';
- E. Gebruiken van bronnen van oplossingen (bijv. VlaVirGem) (Team2)

OVERIGE AANDACHTSPUNTEN:

- 1 Beschrijf hoe uniformering op processen en Common Ground zich tot elkaar verhouden en hoe Common Ground het eerste versterkt/faciliteert;
- 2 Gemeenten ambiëren niet zelf te gaan bouwen, we worden geen softwarehuis;
- 3 Aansluiting van GBI op Common Ground (lopend onderzoek)

DEELNEMERSLIJST WERKCONFERENTIE 'COMMON GROUND' 25.09.2017

Ad Gerrits	Gemeente Nijmegen
Remco Duivestijn	Gemeente Den Haag
Paddy Verberne	Gemeente 's-Hertogenbosch
Saco Bekius	Belastingdienst
Arris Oliemans	Gemeente Amsterdam
Hugo Ter Doest	Dimpact
Wouter Bruijning	Gemeente Utrecht
Jule Hintzbergen	KING
Garmen Hageman	Gemeente Sudwest Fryslan
Jan Huib van der Knaap	Gemeente Hilversum
Ingmar Kim	Gemeente Gouda
Vincent Weijers	Gemeente Berkelland
Peter Klaver	KING
Theo Peters	KING
Jorinde Ter Mors	Gemeente Utrecht
Tino de Velde	Gemeente Amsterdam
Jan Fraanje	Vereniging Directeuren Publieksdiensten
Koen Wortmann	VNG
Johan van der Waal	Vlaamse ICT Organisatie
Eddy van der Stock	Vlaamse ICT Organisatie
Raymond Alexander	Gemeente 's-Hertogenbosch
Arend van Beek	VIAG
Jos Smits	M&I Partners
Gert Florijn	M&I Partners
Jonas Onland	Gemeente Eindhoven
Joost Broumels	VNG
Eelco Hotting	Gemeente Haarlem

